

NEOBJAVLJENE ISPRAVE I AKTI XIII STOLJEČA IZ DUBROVAČKOG ARHIVA

Dr Josip Lučić

II dio

U nastavku objavljujemo neobjavljene isprave i akte do 1271. godine, njih 10 na broju.

Dok. br. 10 i 11 teško su oštećeni tako da se jedva može nešto pročitati i razabrati sadržaj. Prvi dok. je zadužnica dubrovačke općine (carta securitatis) od 3. ožujka 1254. prema kojoj su neki njeni dužnici obvezni vratiti joj dug od 150 srebrnih perpera do kraja idućeg mjeseca travnja. Drugi dok. je potvrda (securitas) o isplaćenom dugu u stvari apoča. Budući da su taninom uništeni retci sa formulom datacije, prisiljeni smo pokušati datirati je prema rukopisu notara, svećenika Paskala. On je u Dubrovniku vršio notarsku službu od 16. I 1228. do 12. XII 1262. god.¹ Kako se duktusi slova tog notara mijenjaju nakon 1254. god. — zacijelo zbog starosti — dokument se daje približno datirati između 1254. i 1262. godine.

Dok. br. 12. Dukala mletačkog dužda Rajnerija Geno izdana u povodu nekog spora između Korčule i Dubrovnika. Isprava je oštećena, zbog toga se ne zna dovoljno jasno o kakvom se sporu radi. U dok. se spominje korčulanski knez Marsilije Zorzi i prva indikcija. Te nam okolnosti omogućuju da datiramo dukalu. Marsilije Zorzi postao je korčulanski knez 1254. Nakon dvije godine vladanja Korčulani ga protjeraše. Međutim, 30. VII 1256. opet su ga primili natrag za svog kneza.² Prva indikcija traje od 1. IX 1258. do 31. VIII 1259. Očito je da ispravu treba datirati u roku trajanja te indikcije. Da se slučajno razabire u kojem je mjesecu dukala napisana, znali bi tačno da li je izdana 1258. ili 1259. godine.

Dok. br. 13. Presuda dubrovačkog nadbiskupa. Radi se o sporu koji nam je poznat iz Smičiklasova Zbornika. Svećenik Povergen Malamuca, opat crkve Svih svetih parničio se s Ivanom, priorom crkve Sv. Marije u Rožatu glede posjeda u Bulentu u Rijeci Dubrovačkoj. Nadbiskup je 28.

¹ K. Jireček, Die mittelalterliche Kanzlei der Ragusaner, Archiv für slavische Philologie, XXVI (1904), 187.

² V. Foretić, Otok Korčula u srednjem vijeku do 1420, Zagreb 1940, 62—63.

srpnja 1261. (anno Domini millesimo ducesimo LX primo, mensis iullii, quarto die exeuntis) presudio sporno zemljište opatu Povergenu.³ Iduće godine 1262. na dan 26 lipnja (mensis iunii, sexto die exeunte) opat Povergen dao je tu spornu zemlju na obradu nekom viliku Desenu pod uvjetom da je okopava 3 puta godišnje i nasadi lozu kroz nekoliko godina. Plodove vinograda dijelit će na polovicu. Orađivač će uz to godišnje davati vlasniku kopel žita (10,74—11,9 kg) i kvjinkvij vina (18,75—21 l). Mogoriš će plaćati vlasnik zemlje.⁴ Izgleda da je toj lokaciji prigovorio prior crkve Sv. Marije u Rožatu. Tada je nadbiskup ponovio presudu od prošle godine, koju sad objavljujemo, i uveo opata u sporni posjed. Presuda je izrečena na isti dan kao i prošle godine »anno Domini MCCLXII mensis iullii, quarto die exeuntis« tj. na 28. srpnja. Ta čudna podudarnost datuma, istovetnost formule datacije moglo bi uputiti na pomisao da je datum 1262. u ovoj presudi lapsus calami i da je to u stvari ista ona presuda iz 1261. godine! Takvo razmišljanje ne bi bilo na odmet. Ali tom zaključku protivi se nabranje svjedoka. Jedni su svjedoci kod one presude iz 1261. (presentibus Saluio episcopo Tribuniensi, presbytero Matheo Theofili, presbytero Antonio, diacono Stancio de Paulego, clerico Rufino Ballisiaue, clerico Mence et aliis),⁵ a drugi kod ove presude iz 1262. »presentibus presbitero Andrea Zanzi, presbitero Helia Viviani et aliis«. Zato smatramo da možemo ustrajati u zapisanom datumu u ovoj presudi »28. srpnja 1262«, a da je istovetnost datacijske formule slučajnost.

Dok. br. 15. Podatke za pravnu povijest Dubrovnik a često crpimo iz pojedinih isprava. Takav podatak postaje zanimljiv ako neka pravna norma nije zapisana u Statutu ni u knjizi Reformacija (Liber omnium reformationum). Takav je slučaj iz Zaključka kojeg sad objavljujemo. Knez, Veliko, Malo i vijeće Umoljenih zajedno s pučkom skupštinom određuju u veljači 1268. da se prigodom izvršenja oporuke Mihajla Pezane i žene mu Miroslove ne primjenjuje jedna nova odredba. Naime, ovi su oporučili kuću u gradu i vinograd u Gružu kod Tri crkve franjevcima u Dubrovniku da nabave misno ruho za svoju crkvu Sv. Tome. Budući da su oporuku napisali prije nego je izišla odredba da prokurator i relikvija dubrovačke katedrale naplaćuju daću: dvadesetinu od nepokretnina, a četrdesetinu od pokretnina, ti prokurator i relikvija naplatiti u ovom slučaju Mihajla i Miroslove Pezane. Zaključak je zbog toga interesantan što ni u Statutu ni u Liber omnium reformationum nije zapisana odredba da prokurator i relikvija naplaćuju takvu dvadesetinu i četrdesetinu prilikom izvršenja oporuke.

Dok. br. 14, 16, 17, 18, 19 vode nas u trgovačku djelatnost Dubrovčana u Italiji, u Apuliji u gradove Trani i Monopoli. U stvari radi se o Dubrovčaninu trgovcu Martolu (Marturu), sinu Ivana de Auclino. On je, prema dok. br. 14, 16. siječnja 1266. u Monopoliju bio pozajmio Saksu, sinu Chyncija de Hostumio dvije unče sicilijanskih tarena. Sakso se obvezuje da će ih vratiti do kraja ožujka iste godine.

³ T. S mič i k l a s, *Codex diplomaticus regni Croatiae, Slavoniae et Dalmatiae*, V 195—196. — Kratica: SCD.

⁴ G. Č r e m o š n i k, *Nekoliko dubrovačkih listina iz XII i XIII stolec a*, p. o. GZMBIH XLIII, 1931, 2, str. 22.

⁵ SCD V 196.

U dok. br. 16 priča se kako je Grkinja Kristijana, kći pok. Vasilija Catani iz mjesta Potamye u Ahaji (Moreja) živjela u Clarenciji (grad u Moreji, Peleponezu). Kad je tu zavladao glad (famis necessitate), izbavio ju je odatle Nikola Portajcase iz Tranija i doveo u taj grad. Dobro ju je hranio i pazio. Za uzvrat ona mu je bila dužna dati dvije unče zlata sici-lijanskih tarena. U gradu Traniju Dubrovčanin Martur de Aucleno dao je 5. svibnja 1268. tu svotu novaca u njeno ime Nikoli Portajcase. On će je kroz to vrijeme dostojno hraniti i odijevati. Događaj je zabilježen u literaturi jer se uklapa u odnose Dubrovčana prema Levantu u srednjem vijeku.⁶

Calculus pisanus prema kojem godina po istom stilu »ab incarnatione« počinje 25. III ali prijašnje godine, konkretno trajala bi ova godina od 25. III 1270. do 24. III 1271. ne bi dolazio u obzir da se ovdje primjeni, jer mu priječi šesta godina Karlova kraljevanja. Mora se upozoriti da bez obzira na upotrebu stila tzv. stila Incarnationis, godina se osobito od XII—XIV st. računala veoma često u Italiji u trajanju od 25. XII odnosno 1. I do 24. XII odnosno 31. XII tako da je jednostavno obuhvaćala tijek od 12 mjeseci od početka siječnja do kraja prosinca.

Zbrojimo li razloge da datiramo ispravu u 1271. godinu: šesta godina vladanja Karlova, stil incarnationis (calculus florentinus), izričito spominjanje 1271. godine u datacijskoj formuli, možemo prijeći preko omaške da je datirana XIV indikcijom koja bi tražila, vukla datiranje isprave u 1270. godinu Isprava je dakle po svoj prilici izdana 29. XII 1271.

U dok. 19 Martur de Auclino jamči, uz druge jamce, da će Katuar, sin Šimuna i Benedikt, sin Ursonov građani Vigilije (Bisceglie) do prvog blagdana sv. Andrije apostola (30. XI) predati Pasku Karoli 431 metar (manje 1/3 metra) ulja i stanovitu količinu maslina. Ispravu ćemo iz istih razloga kao i onu iz dok. br. 18 datirati: 3. listopada 1271.

Možemo upozoriti da se u dok. 14—19 nalazi izraz, inače dosta rijedak u našim ispravama, XIII stoljeća *guadia* = *vadimonium* = sigurnost, jamstvo. Isto tako susreće se rijetko upotrebljavani izraz u našim krajevima *mediator*.

Općenito uzevši dok. 14—19 uklapaju se u bolje i dublje upoznavanje pomorsko-trgovačkih veza Dubrovnika i Apulije, osobito Dubrovnika s gradovima Monopoli i Trani u XIII st. S Monopolijem Dubrovnik sklapa već 1201. ugovor o prijateljstvu. Preko Tranija Dubrovčani uvoze žito i sol, preprodavaju robu iz Bizanta. Iz Monopolija nabavljaju ulje. Trgovci iz Tranija opskrbljuju se u Dubrovniku robljem, kožom, bave se u ovom gradu obrtom (zlatari, podstrigači sukna) itd.⁹ U tokove takvih i sličnih veza uskočio je Dubrovčanin Martol de Auclino koji u Monopoliju pozajmljuje novac (dvije unče zlata), u Traniju kupuje Grkinju robinju, zadužuje se 600 libara mletačkih malih dinara zacijelo za financiranje trgovačkih pothvata, jamči, sâm prodaje veliku količinu maslinovog ulja, blizu 300 hl. Po toj posljednjoj prodaji Martol de Auclino svrstava se u red grosista koji premeću kroz svoje trgovačke transakcije velike količine robe i novca.

⁹ J. Lučić, Pomorsko-trgovačke veze Dubrovnika i Italije u XIII st., Pomorski zbornik 5, 1967, 447—472.

POPIS DOKUMENATA

10) 1254, 3 ožujka. U Dubrovniku. — Zadužnica dubrovačke općine	386
11) (1254—1262). U Dubrovniku. — Potvrda	386—387
12) (1258—1259. U Veneciji). — Dukala. Mletački dužd Rajnerije Geno o nekom sporu između Korčule i Dubrovnika	387
13) 1262, 28. srpnja (U Dubrovniku). — Dubrovački nadbiskup dosu- đuje opažu Povergenu neko zemljište u Rožatu.	387—388
14) 1266, 12. siječnja. U Monopoliju. — Sakso, sin Chincija de Ho- stumio iz Monopolija obećaje vratiti dvije unče zlata Dubrov- čaninu, trgovcu Martoru de Auclino.	388—389
15) 1268, veljača. (U Dubrovniku). — Zaključak kneza, Velikog, Malog i vijeća Umoljenih i sabora pučana da prokuratori re- likvija u posebnom slučaju testamenta ne uzimaju dvadesetinu od nepokretnina, četrdesetinu od pokretnina oporučenih dobara .	389
16) 1268, 5. svibnja. U Traniju. — Kristijana, kći pok. Vasilija iz Potamije iz Grčke, obvezuje se služiti Martolu de Aucleno jer je isplatio njen dug.	390—391
17) 1268, 16. kolovoza. U Traniju. — Priznanica o plaćenom dugu. Krobeskana, sin pok. Junija de Rageughana iz Dubrovnika pri- znaje da je primio od svog sugrađanina Martola de Aucleno 600 libara venecijanskih malih dinara.	391—392
18) 1271, 29. prosinca. U Traniju. — Martur pok. Auclena izjavljuje da je prodao 38 milijara i 73 vegetikula po pola milijara ulja mletačkim trgovcima za 180 unča zlata tarena i 15 sicilijanskih tarena.	393—394
19) 1271, 3. listopada. U Traniju. — Katuar, sin Simeona i Benedikt, sin Ursona, građani Vigilije (Bissegije) obvezuje se Pasku Karlu, sinu pok. Margarita iz Tranija dati oko 431 metar ulja.	394—395

1254, 3. ožujka. U Dubrovniku. — *Zadužnica dubrovačke općine.*

1254, 3. martii. Ragusii. — *Carta securitatis communis Ragusii.*

[Anno ab] incarnatione domini [millesimo ducentesimo] quinquagesimo quarto mensis marcii, tercio die astante . . . . Georgius comes Ragusii. Cura scriptis iu [dicibus] . . . . comune Ragusii, confitemur quam pro illis mille quingentis [solidis denariorum grossorum] . . . . pro mille quingentis solidis denariorum grossorum argenteis . . . . ali Veneto. Comite nostre civitatis Ragusii sunt se . . . . [nomin] ato Jacobo vel suo certo comissario tam quod (?) ipse dare et liberare per totum mensem aprilis primo venturum. Ego autem . . . . comunis Ragusii per voluntaten et consensum eorum, sunt anima (?) . . . [e]vangelia ut predictum comitem Ragusii ad prenominatum tempus . . . . et secundum prenominatum debitum secundum quod tenet, det et liberet [dicto] . . . . vel suo certo [commissario] . . . . [Hec] autem carta nullo testimonio rumpi possit. Hii sunt testes: . . . [Gon] dulla, Michael Pezane, [Georgius] Bodacie et Dabraslavus Ranane [iurati] iudices et alii plures. [Et ego] presbiter Pascalis et comunis Ragusii notarius [iuratus] scriptor sum et testis.

Pergamena 19 × 22 cm. Dokument teško oštećen i velikim dijelom nečitljiv. Documentum valde deletum et magna ex parte illegibile.

(1254—1262), 4. studenog. U Dubrovniku. — *Potvrda.*

(1254—1262), 4. novembris. Ragusii. — *Securitas.*

. . . . mensis novembris, quarto die intrante, Ragusii . . . . de Catharo bona mea voluntate . . . . videlicet de equo et mulo . . . . veritate inveni, quod de tota prenominata . . . . comune Ragusii et Gregorius de Maza . . . . unde de tota prenominata . . . . confiteor et dico quod . . . . et singulos et dictum Gregorium . . . . predictis (?) possit eos in perpetum in . . . . ut quieti et sine querimonia. Et ego . . . . per finem sacramenti, et ut hec omnia habeat . . . . securitatis . . . . sigilli [fieri] ea sigillari. Hec autem carta nullo testimonio [rumpi] possit. Hii sunt testes: Matheus Bolatie, iuratus iudex. Clericus Vitalis Bodacie . . . . canonicus dicti episcopi. Et ego presbiter Pascalis et comunis Ragusii notarius iuratus scriptor sum et testis.

*Na poleđni: Securitas (de debito) persoluto.
Pergamena 21 × 14 cm. Dokument teško oštećen i nečitljiv.
Documentum valde deletum et illegibile.*

12.

(1258—1259. U Veneciji). — *Dukala. Mletački dužd Rajnerije Geno o nekom sporu između Dubrovnika i Korčule.*
(1258—1259. Venetiis). — *Rainerius Geno, dux Venetiarum de aliqua questione inter Ragusam et Curzulam.*

[Nos Rainerius] Geno Dei gracia Venecie, Dalmacie atque Chroacie dux, dominus quarte partis [et dimidie tocius imperii Romanie]. Nobili et sapienti viro Jacobo Contareno de suo mandato comiti Ragusii, iudicibus [nobilibus viris eius consiliariis] fidelibus suis dilectis salutem et dilectionis affectu. Benigne recepimus quas cum super [questiones et controversia....] intelleximus diligenter, et ecce super hiis que nobis scripsistis dicta finisse noviter..... surgere et civitate Ragusii. Nobili viro Marsilio Georgii comiti dicte terre Curzure loquuti sumus et diximus que vidimus (?) quod (?)..... volentes vos scire pro certo quod comune et homines Ragusii inter alios dominacioni nostre devotos et fideles credimus et habemus certificamus (?) quidem vobis. Quod idem comes Marsilius ad regimen dicte terre et comitatus mittit talem (?) virum Johanem Caufonum (?) nepoten eius, fidelem nostrum dilectum de nostro beneplacito et consensu, cui data sententia quam inter vos et ipsum tulimus sicut habuerunt nuncii vestri, precepimus et per dictum comitem iniungo fecimus sacramento quod dictam sententiam et que [stionem] continentur in ea sicut ad eum spectat et debeat in omnibus adimplere usque ad XV dies postquam Curzuram perveniat sub pena in dicta sententia comprehensa. Mandatum eciam ei fecimus quod ab omnibus hominibus (?)..... pressuris et molestis debeat per se ac homines dicte terre verbis et [fa]ctis..... facere... Precipiendum mandamus vos [quod] attentius deprecantes quatinus eundem nobilem et homines dicte..... precavere amore nostri ab eorum molestiis..... ad hec que sciatis quod dictus comes Marsilius..... contentis duobus poletris sive iumentis eiusdem Petri quas habeat..... sue sicut statuimus per sententiam suprascriptam. Datum in [nostro ducali] palacio die undecim [mensis..... indictione] prima

*Pergamena 20 × 12 cm. Dokument otrcan i djelomično nečitljiv.
Documentum contritum et ex parte illegibile.*

13.

1262, 28. srpnja. (U Dubrovniku). — *Dubrovački nadbiskup dosuđuje neko zemljište u Rožatu opatu Povergenu.*
1262, 28. iulii. (Ragusii). — *Archiepiscopus ragusinus territorium quoddam in Rabiato abbati Pavergeno adjudicat.*

[Aleardus] Dei gra[tia] archiepiscopus [Ragusinus]..... splendidisse in placito..... prefato. Cognita veritate dictarum expensarum..... pro liberatione super hec sepe dictum Pavergenum in quoddam teritorio [posito in]... Rabiati

pro memoratis expensis auctoritate dicti domini archiepiscopi electi delegati dicti domini pape posuimus plenarie cuius territorii tales sunt confines: a grucda clerici Balislave usque ad mare per [ampli]tudinem et per longitudinem a vinea sancte Barbare usque ad [vi]neas Pavergeni Pezane. Actum karta hec juxta majorem ecclesiam presentibus presbitero Andrea Zansi, presbitero Helia Viviani et aliis. Anno Domini MCCLXII, mensis julii, quarto die exeuntis. Et ego diaconus [Bubana] presbiter domini archiepiscopi iuratus notarius hiis interfui et rogatus a iudicibus supra . . . scriptor sum, complevi ac manu propria roboravi. In testimonium sigillum nostrum [pendens] ad petitionem dicti Pavergeni duximus apponendum.

Pergamena 14,5 × 13 cm. Dokument je s dva pečata koji vise na svilenom koncu. Dokument je djelomično oštećen.

Documentum cum duobus sigillis in filo serico pendentibus. Documentum ex parte deletum.

14.

1266, 12. siječnja. U Monopoliju. — Dubrovčanin Martur, sin Ivana de Oclino, trgovac, obećaje vratiti Saksu, sinu Chincija de Hostumio iz Monopolija dvije unče zlata tarena sicilijanskih do kraja mjeseca ožujka.

1266, 12. januarii. Monopoli. — Ragusinus Marturus, mercator, filius Johannis de Oclino se obligat Saxo, filio Chyncii de Hostumio de civitate Monopoli usque ad finem mensis martii duas uncias auri tarenorum Siciliae restituere.

+ Quando Deus in mundum venit de Vergine natus anno millesimo ducentesimo sexagesimo sexto, regnante domino nostro Manfredo, Dei gratia illustrissimo rege Sicilie, anno octavo, mense januarii, duodecimo die eiusdem, none indictionis. Ego Saxus filius Chyncii de Hostumio civitatis Monopoli in presencia domini Porrico (?) Colomati regii mencensi (?) iudicis, notarii Matheis de Leone filii Benedicti mercatoris, civium Monopoli testium subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum. Volenter tibi sire Marturo, mercatori de Ragusio, filio Johannis de Oclino de Ragusio apud Monopolim [g]uadram meque fidejussionem dedi ut in fine mensis marci primo in presenti anno indictionis future vel postea cum tibi vel tuis hominibus placuerit, illico ego vel mei homines redeamus tibi vel tuis hominibus uncias auri duas bonorum tarenorum Siciliae quas a te personaliter mutuo recepi et penes me habeo et habere cognosco. Pro quibus ita complendis tactis sacrosanctis evangeliis corporaliter prestiti juramentum contra quod si fecerimus tenemus curia teneri et vobis predicta omnia compleamus inviti districto me et meis hominibus qui vobis licet dandi pignora me et meos homines per omnes res nostras licitas et illicitas finem appellationem et calumpniam. Renuncians exceptioni non numerate pecunie non ponderati non dati non electi auri et omni jure et exceptioni alii et specialiter induciis quadrimesiis vel minoris temporis a jure indulti debitoribus ad solvendi ut ea petere vel oponere non possimus. Quibus quocumque modo nos tuere possemus de predicto auro vobis in dicto termino qualiter prelegitur non reddendo dum omnia fecerimus ut hoc libro continet. Quod scripsit Angelus de Leone publicus Monopoli notarius qui predictis rogatus interfuit.

- + Petracca, iudex Monopoli.
- + Matheus de Leone, notarius testatur.
- + Leo Benedicti qui supra.

Na poledini: Fideiusionem et confesso debito di Martino de Oclino da Ragusa mercante a Monopoli.

Pergamena 12 × 19 cm. Signatura: Prep. 13 No 257.

15.

1268, veljača. U Dubrovniku. — Odredba kneza, Velikog, Malog i vijeća Umo-ljenih i sabora puka da prokuratorum reliquiarum katedralium in posebnom slučaju ne uzimaju dvadesetinu od nepokretnina, a četrdesetinu od pokretnina oporućenih dobara.

1268, mense februarii. Ragusii. — Ordinamentum comitis, Maioris, Minoris et Rogatorum consilii et concilii populi procuratores reliquiarum cathedralis in casu speciali testamenti vicesimum de stabili atque quadragesimum de mobili nihil debeant habere.

.....[m]ille[simo] ducent[esimo sexagesimo octavo, mensis] februarii..... minus consilium..... et magnum cons[ilium]..... campane more solito congregata a populo Ragusino collaudatum, quod si aliqui Ragusini..... et dimiserint mobile et stabile post mortem suam et voluerint quod procuratores reliquiarum ecclesie sancte Marie [Maioris] curent stabile et distribuunt mobile secundum ipse vel ipsa ordinatum habuerint in testamentum suum. Dicti procuratores reliquiarum per sacramentum teneantur procurare stabile et distribuere mobile [secundum quod] ipse vel ipsa in testamentum suum scriptum habuerit. Et ipsi procuratores habere debeant sibi de stabili quod procuraverint vicesimum et de mobili debeant habere quadragesimum. Verumptamen domus Michaelis Pezane que est in palude et vinea dicti Michaelis que est in [Gra]voso ad tres ecclesias fuerunt date antequam hoc predictum ordinamentum esset inventum et ordinatum et introitus factum per elemosinam pro vestimentis officiorum ecclesie sancti Thome fratrum minorum, id est fratribus minoribus procuratores reliquiarum qui per tempora erunt post mortem dicti Michaelis et Miraslave uxoris eius teneantur procurare secundum tenorem testamenti dicti Michaelis quod eis datum fuerit. Et ipsi procuratores nichil debeant habere de hac procuracione dicti Michaelis quia de lemosina que fuit data pro tempore preterito non potest minuere. Hec autem carta nullo testimonio rumpi possit. Hii sunt testes. Dabraslaus Ranane, Theodorus Bodacie, Sersius Clementis, Vita Gataldi et Pasqua Volcassii iurati iudices. Ego autem presbiter Petrus et comunis notarius iuratus per laudationem et voluntatem prenominatorum, domini comitis et juratorum iudicum, testium et consiliarorum parvi consilii et rogatorum et magni consilii et populi Ragusini et curie cum sonitu campane scripsi et roboravi hec. (Signum notarile).

MCCLXVIII

Pergamena 25 × 15,5 cm. Signatura: Prep. 13. No 262.

Dokument djelomično uništen.

Documentum ex parte deletum.

1268, 5 svibnja. U Traniju. — Kristijana, kći pok. Vasilija Catani iz Potamije, iz Grčke obvezuje se služiti Dubrovčaninu Martoru de Aucleno jer je isplatio njen dug.

1268, 5 madii. Trani. — Cristiana, filia quondam Basillii Catani de loco Potamyae, de partibus Achayae se obligat Ragusino Marthoro de Aucleno servire quia is debitum eius exsolvit.

+ Anno ab incarnatione domini nostri Iesu Christi millesimo ducentesimo sexagesimo octavo, regnante domino nostro Karolo, Dei gratia magnifico rege Sicilie, ducatus Apulie et principatus Capue, Andegavie, Provincie et Forcalquerii comite, regni eius anno decimo, die sabati, quinto mensis madii, undecime indictionis, apud Tranum. Ego mulier greca nomine Cristiana, filia quondam Basillii Catanii de loco Potamyae de partibus Achayae, fateor in presencia Francisci . . . . regalis iudicis Americi, publici eiusdem civitatis notarii et testium subscriptorum littaratorum de eadem terra de hoc specialiter vocatorum et rog[atorum], quod dudum apud Clarentia famis necessitate coacta egestate, laborans nec habens unde possem inopem vitam defendere mee ingenue conditionis non immemor et viginti annis maior ad hoc ut a predictae famis necessitate me redimerem Nicolao Portajncase s[enio]re Cituleonis de iudice Braccialdo eiusdem civitatis Trani qui a necessitate famis predictae personam meam exemit et de predicto loco Clarentie cum navi Francisci, filii quondam Petri de magistro Eugidio et Leucii Ganbeioni, filii quondam Johannis Guarelle civium Trani usque Tranum me duxit, et spatio quatuor mensium mihi prestitit alimenta, et pro me deferenda nulum predictae navis exoluit uncias auri duas tarenorum bonorum Sicilie dare conveni et promisi volens igitur quod conveneram et promiseram adimplere maior viginti annis romano jure vivens et mee ingenue conditionis non immemor ut est dictum in presentia predictorum iudicis et notarii et testium subscriptorum in quos iudicem et notarium et subscriptos testes Trani ex certa conscientia et spontanea voluntate consensi prorogando in me jurisdictione eorum tamquam in meos iudicem et notarium et testes cum etiam ipsos meos iudicem, notarium et testes non esse, presentibus assistentibus et suam mihi in omnibus hiis auctoritatem prestantibus Silvestro Silecto, filio quondam siri Nicolai de Petro Sillecto et Pascarolo, filio quondam domini Margariti militis baiulis Trani, Johanne Torto et Johanne Salvatico plateariis curie ut moris est, eo quod Tranum omnino parentibus careo licentia quoque eiusdem iudicis me legaliter inquirentis et in tota huius scripti serie absolventis non suasa nec coacta omni debita jure sollempnitate servata bona mea gratuita voluntate de voluntate eciam consilio et consensu predicti Nicolai Portejcase, qui me fraterna affectione tractavit, operas meas locans obbligo me per guadium tibi sire Marthoro de Aucleno de Ragusio in sollempni stipulatione adhibita, tibi promitto hinc ad decem annos completos a presenti die continue in antea numerandi in familia et servis tuis esse nec a te tuisque heredibus discedere sed vobis iuxta posse servire tribuens vobis licentiam et levans potestatem ex conventionne inter nos in ipsius contractus limine specialiter habito predicta juris sollempnitate munita in me jus manus injectionis habendi sine jussu iudicis vel magistratus mandato. Si contra id quod vobis in presenti obligatione seu convencionne promisi in aliquo venero vel venire temptasero pro eo quod sicut dictum est uncias auri duas tarenorum parvorum Sicilie quas eidem siri Nicolao Portejcase dare conveni et promisi de tua propria pecunia exoluisti.

Ita tamen ut amodo usque ad predictum constitutum vos mihi prestare teneamini queque victus et vestitus necessaria [sunt] ut servienti convenit competenti. Et ad maiorem tui predicti sire Marthuri et tuorum heredum cautelam quod predicta omnia adimpleam inviolabiter et observem cum tota jure sollempnitate predicta corporale super sancta Dei evangelia prestiti sacramentum pro quibus memorie mandandis. Hoc scriptum scripserit predictus Americus publicus tamquam notarius qui interfuit. (Signum notarile).

Francisus Trani regalis iudex (signum).

Urso de Siponto Rongul (?) filii.

Nicolaus de Jurgia testis (signum).

Ego Tasselegardus filius siri Amerucii.

Na poledini: Quietazione de debito di Cristina di Basilio Catlani dell'Achaya. Pergamena 17 × 19 cm. Signatura: Prep. 13. No 264.

17.

1268, 16. kolovoza. U Tranju. — Priznanica o plaćenom dugu. Krobeshana, sin Junija de Rageughana iz Dubrovnika priznaje da je primio 600 libara venecijanskih malih dinara od svog sugrađanina Martola de Aucleno.

1268, 16 augusti. Trani. — Aposta de debito persoluto. Crobeshana, filius Junii de Rageughana, de civitate Ragusii manifestat se sexcentas libras denariorum parvorum venetorum a Martulo de Aucleno, concive suo recepisse.

† Anno ab incarnatione domini nostri Jesu Christi millesimo ducesimo sexagesimo octavo, regnante domino nostro Karolo, Dei gratia magnifico rege Sicilie, ducatus Apulie et principatus Capue, Andegavie, Provincie et Forcalquerii comite, regni eius anno quarto, die jovis, sexto decimo mensis augusti, undecime indictionis, apud Tranum. Ego Crobeshana de Rageughana, filius quondam sire Junii de Rageughana de civitate Ragusii, fateor in presentia Francisci Trani regalis iudicis, Americi puplici eiusdem civitatis notarii, Marini, filii quondam magistri Ursonis, Nicolai de Jurgia et Tasselegardi, filii sire Amerucii testium civium Trani, Petri de Cirnella, Luccari, filii Marini de Quissangha et Marchi de Ratig civium Ragusii testium ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum. Sire Martolus de Aucleno de eadem civitate Ragusii dudum in exitus mensis septembris anni primo preterite decime indictionis cum esset in barcetta (?) Braye de Venetiis que vocatur La Braya in viagio veneciano, in presentia Stancii de Casinghe et Damiani qui fuit gener de Malamuca, civium Ragusii confessum fuisse se debere mihi predicto Crobeshana de Rageughana ex causa mutui libras denariorum parvorum venetorum sexcentas. Verum quia ego predictus Crobeshana testimonium confessionis ipsius sire Martuli de Aucleno quam dicti Stancius et Damianus ex ore ipsius siri Martuli audierat feci in quaternione comunis predictae civitatis Ragusii annotari, nec cautum erat mihi ut exinde publicum instrumentum de predictis sexcentis libris denariorum parvorum venetorum possem habere, ac dictus siri Martolus ad predictam civitatem Ragusii non poterat personaliter se confesse aliis quem (?) pluribus suis expensis serviciis prepeditus ut de confessione ipsa ibidem mihi fieri faceret publicum instrumentum velens bona fide agnos-

cere et me predictum Crobeschanam exinde de predictis sexcentis libris denariorum parvorum venetorum omnino servare indempne legatione et usualiter voluntariam guadium et se ipsum mediatorem et fide (jussorem) mihi predicto Crobeschena de Rageughana dedit ut ipse vel heredes darent mihi vel meis heredibus ad nostri requisitionem quandocumque nobis placeret libras denariorum parvorum venetorum sexcentas quam quantitatem pecunie nobis ex causa mutui dare tenebatur, prout hec et alia in scripto exinde confecto apercius continetur. Nunc autem quia predictus siri Martulus ad mei requisitionem de predictis sexcentis libris denariorum parvorum in quibus mihi sicut dictum est et causa mutui tenebatur mihi pro meo beneplacito in integrum satisfecit. Ideo nunc coram predictorum iudicis, notarii et testium presentia voluntariam guadium et me ipsum mediatorem et fidejussionem siri Martulo de Aucleno dedi ut nec ego nec mei heredes seu quilibet alius pro parte mea appellemus seu inquietemus eundem siri Martulum vel eius heredes de predictis libris denariorum parvorum venetorum in quibus mihi sicut dictum est ex causa mutui tenebatur, nec questionem aliquam adversus eos ullo futuro tempore aliquatenus exinde moneamus nec in rebus eorum nos pro inde intromittamus immo defendamus eos ex inde ab omnibus hominibus pro nostra parte ventura. Et si forte quod absit in aliquo tempore predictum instrumentum de obligatione predictarum sexcentarum librarum ab eodem siri Martulo de Aucleno mihi exposita sanum apparere contigitur et nota etiam que est in predicto quaternione comunis civitatis Ragusii annotata ullius efficacie censeantur si pro ruptis, cassis, inanibus et vacuis penitus habeantur, ac si facta seu confessa non fuissent pro eo quod sicut dictum est. Predictus siri Martulus de Aucleno de predictis sexcentis libris denariorum parvorum venetorum in quibus mihi ex causa mutui tenebatur pro meo beneplacito in integrum satisfecit. Contra que si fecerimus et predicta non adimpleverimus per pactum et statuta convenientia demus eis pene nomine agustales auri centum et totidem parti curie et omnes expensas, dampna seu interesse quas et que eos tam in jure, quam extra jus proinde pati contigitur vel habere de nostro proprio eis solvere et restituere teneamus prelecta nichilominus completuri. Et ego mediator tribui eis licentiam sine compellere pignorandi me meosque heredes per omnia nostra pignora licita vel illicita predicta adimpleantur. Adde autem superius in nona decima regula a superiori numero ubi dicitur Aucleno mihi exposita: deletum et iterum scriptum est revocetur in dubium, manus enim eiusdem notarii delevit et iterum scripsit. Sponte quidem consentiens ego predictus Crobeschana de Rageughana in predictos iudicem, notarium et testes Trani prorogando in me jurisdictionem eorum tamquam in meos iudicem, notarium et testes cum scientia ipsos meos iudicem, notarium et testes non esse. Hec autem carta nullo testimonio rumpi possit. Scripsit predictus Americus puplicus Trani notarius qui interfuit. (Signum notarile).

† Franciscus Trani regalis iudex.

† Ego Marinus Mathei Urso filius

† Ego Lucarus testis sum

Nicolaus de Jurgia testis

† Signum crucis proprie manus predicti Mathei de Jaugia

† Ego Tassilugardus filius siri Amerusii.

† Signum crucis proprie manus predicti Petri de Cornella

Pergamena 21 × 19,5 cm. Signatura: Prep. 13 No 265.

1271, 29. prosinca. U Traniu. — Martur, sin pok. Auclena iz Dubrovnika izjavljuje da je prodao 38 miliaria i 73 vegetikula po pola miliaria ulja mletačkim trgovcima Petru Premarino i Ivanu Siccogollo za 180 unča zlata tarena i 15 tarena sicilijanskih.

1271, 29. decembris. Trani. — Marturus, filius quondam Aucleni de Ragusio confitetur se 38 miliaria et 73 vegeticulos de medio miliario olei mercatoribus Petro Premarino et Johanni Siccogollo de Venetiis vendidisse et propterea uncias 180 et 15 tarenos Siciliae accepisse.

† Anno ab incarnatione domini nostri Iesu Christi millesimo ducentesimo septuagesimo primo, regnante domino nostro Karolo, Dei gratia magnifico rege Sicilie, ducatus Apulie et principatus Capue, alme urbis senatore, Andegavie, Provincie et Forcalquerii comite ac romani imperii in Tuscia per sacram romanam ecclesiam vicario generali, regni vero eius anno sexto, die lune, vicesimo nono mensis decembris, quartedecime indictionis, apud Trani. Ego Marturus, filius quondam sire Aucleni de Ragusio, coram presentia Petri Scarani domini regalis iudicis, Americi puplici eiusdem civitatis notarii, Guarini filii quondam Anastasii, comiti Rogerii de Eugidio et Jordani de magistro Andriotta civitatis Trani et testium ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum in quos iudicem et notarium et testes Trani ex certa conscientia ex spontanea voluntate consensi prorogando in me jurisdictione eorum tamquam in meos iudicem, notarium et testes cum scientia ipsos meos iudicem, notarium et testes non esse voluntarium per fastos tradens venundo volens siri Petro Premarino, filio domini Thome Premarini et sire Johanni Siccogollo, filio quondam domini Marci Siccogolli mercatoribus et civibus venetis olei musti de olivis ad justum et puplicum miliarium regni miliaria triginta octo cum vegeticulis septuaginta tribus de medio miliario in quibus oleum ipsum est repositum ad oleum cum vegeticulis ipsis est in civitate Vigiliarum in domo iudicis Nicolai de eadem terra existente juxta . . . . . tintiata (?) curie in Vigiliis. Quatenus a presenti predicta miliaria olei triginta octo cum prenominatis septuaginta tribus vegeticulis sint vestra vestrorumque heredum ad faciendum inde omne quod volueritis. Ex cuius olei et predictarum butticellarum venditionis precio faceas quod presentialiter recepi a vobis et dedistis mihi in presentia, iudicis, notarii et testium predictorum uncias auri centum octoginta et tarenos quindecim tarenorum bonorum Sicilie ponderis generalis bene numeratis et ponderatis ad rationem videlicet de unciis auri quatuor et tarenis viginti duobus et medium dicti ponderis generalis pro quolibet militario invascellato totum videlicet ac diffinitum precium venditionis et traditionis ipsius inter eos statutum et conventum quod penes me sine aliqua diminutione habere. Confiteor guadium quoque et me ipsum mediatorem et fidejussorem vobis predictis siri Petro Premarino et siri Johanni Siccogollo dedi ut ego et mei heredes defendamus vobis vestrisque heredibus predictam venditionem ab omnibus hominibus contra que si fecerimus per pactum et statuta convenientia. Demus vobis pene nomine augustales auri centum et totidem parti curie prelecta nichilominus completuri. Et ego mediator et fidejussor tribui vobis licentiam sine compellatione pignorandi me meosque heredes per omnia

vestra pignora licita et illicita donec predicta adimpleamus. Scripsit predictus Americus publicus Trani notarius qui interfuit.

Petrus Scarani regalis Trani iudex.

Na poledini: Lodo arbitro in fatto de contratto di compravendita di alcune migliaia di grano. (N. B! Taj je regist pogrešan. Regestum false scriptum est). Pergamena 16,5 × 27,5 cm. Signatura: Prep. 13 No 267.

19.

1271, 3. listopada. U Traniju. — Katuar, sin Simona i Benedikt, sin Ursona građani Bisceglie obvezuje se Pasku Karolu, sinu pok. Margarita iz Tranija dati ulja 431 metar manje 1/3 metra.

1271, 3. octobris. Trani. — Catuarus, filius Simeonis et Benedictus, filius Ursonis cives Vigiliarum se obligant Pascali Karolo de civitate Trani olei metras quadrigentas triginta unum minus tertia parte unius metri dare.

† Anno ab incarnatione domini nostri Iesu Christi millesimo ducesimo septuagesimo primo, regnante domino nostro Karolo, Dei gratia magnifico rege Sicilie, ducatus Apulie et principatus Capue, alme urbis senatore, Andegavie, Provincie et Forcalchonis et . . . . comite ac romani imperii per sanctam romanam ecclesiam in Tuscia vicario generali, regni eius anno sexto, tertio die mensis octobris, quarte decime indictionis, apud Tranum. Nos Catuarus, filius dompni Simeonis et Benedictus, filius Ursonis de nauclero Pasca, cives Vigiliarum, coram presentia Thomasii regalis Trani iudicis, Eustasii publici eiusdem dicte civitatis notarii simplici (?), etiam Tuxulegardo, filio siri Amerucii, Leone, filio Nicolao de Grecis et Marco, filio quondam Guillielmi consentientibus testibus, hominibus de eadem civitate Trani ad hoc specialiter vocatis et rogatis, voluntariam guadium et nos ipsos et sir Marturinus, filius siri Johannis de Auclino de Ragusio, comitum Johannem, filium quondam comitis Riccardi, Belenum, filium Luce concives nostros et Stephanucio, filio quondam . . . . . de Trano, mediatores et fidejussores dedimus domino Pasce Karolo, filio quondam siri Margariti eiusdem civitatis Trani ut amodo in antea usque ad proximum festum sancti Andree Apostoli primo venturum vel si antea quas proprias . . . . . fructum pendencium arborum olivarum ipsius domini Pascalis Karoli existencium predicti . . . . . ab eodem domino . . . . . venditas iuxta quod scriptum continet Inde factum recoligemus nos vel nostri heredes, demus eius heredibus de bono et puro oleo ad generalem et publicum metrum Vigiliarum in ipsa civitate Vigiliarum vel in pertinenciis suis. olei metras quadrigentas triginta unum minus tertia parte unius metri nec non et arbores olivarum gra . . . . guadium dare a gucis olivarum sibi in predicto statuto dare tenemur sine questione qualibet pro predictis duabus partibus . . . . . arborum olivarum suorum ab eodem nobis venditis sicut superius est expositum. Et in foro Vigiliarum nos post . . . . . de obligatione quam et nos predicti . . . . . nobiliores (?) eiusdem civitatis Vigiliarum. Et ego similiter . . . . . de foro meo Ragusii ut [dictum] est. Dabo eidem domino Pasca Karolo et eius heredibus nos [in] quomcumque foro quilibet nos . . . . . renunciantes . . . . . predicti principaliter obligati. Nos omnes

fidejussores . . . . . legum auxilio juri . . . . . beneficio renunciantes etiam
exceptione fori . . . . . stabiles insolitum et [in] omnibus etiam aliis excep-
tionibus a defensoribus quibus possit huius scripti continentia integre minui
vel in toto quemcunque audere . . . . . Unde eis . . . . . sacramentum contra
quam si feceremus, demus eis per pactum et statuta convenientia pene augus-
tales auri duodecim et totidem eidem curie. Et omnes expensas, dampna et
interesse quas et contra . . . . . coligendos quam dictis oleo et olivis pati
contigerit vel habere in jure vel extra jus dicti eorum simplicit tam . . . . .
omnia prelecta nichilominus completuri. Nos mediatores tribuimus eis licenciam
sine compellatione pignorandi nos suosque heredes per omnia nostra pignora
licita vel illicita . . . . . se in quocunque unum voluerit . . . . . ad
omnes et de uno ad alium . . . . . habere donec dicta adimpleatione insuper
tam nos quos principaliter obligati quia nos predicti fidejussores cum predictis
judicibus, notario et testibus spontanea voluntate . . . . . judicavimus . . . . .
ex certa scientia sciremus nos non dicto Stephanucio fidejussore qui de
. . . . . asserunt in predictos iudices, notarium et testes cum . . . . . eorum
et . . . . . iudices, notarium et testes. Scripsit juratus Eustasius puplicus
Trani notarius qui interfuit. (Signum notarile).

*Pergamena 14,5 × 23,5 cm. Dokument jako izlizan i velikim dijelom nečitljiv.
Documentum valde attritum et magna ex parte illegibile.*

Nastavit će se.